

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΚΑΙ ΘΡΑΚΟΣ ΤΙΝΟΣ
ΛΗΣΤΟΥ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ. Τί, μήπως εἶσαι ὁ ἐκ Θράκης λῃστής, περὶ τῶν ἀνδραγαθημάτων τοῦ ὅποίου τοσαῦτα ἡκουσα;

ΛΗΣΤΗΣ. Ναι, Θράξ εἰμαι, καὶ στρατιώτης.

ΑΛΕΞ. Στρατιώτης! — κλέπτης, ἄρπαξ, δολοφόνος! ἢ μάστιξ τῶν ἀνθρώπων! τιμῶ τὴν ἀνδρείαν σου, ἀλλὰ βδελύτομαι, καὶ πρέπει νὰ κολάσω τὰ ἔγκλήματά σου.

ΛΗΣΤΗΣ. Τί ἐπράξα, καὶ παραπονεῖσαι;

ΑΛΕΞ. Δὲν πειρεφόνησες τὴν ἔξουσίαν μου; δὲν κατεβίασες τὴν δημόσιον εἰρήνην; καὶ δὲν ἐπέρασες τὴν ζωήν σου βλάπτων τὰ πρόσωπα καὶ τὰ κτήματα τῶν συνυπηκόων σου;

ΛΗΣΤΗΣ. Αἰχμάλωτός σου εἴμαι, Ἀλέξανδρε! δικαίωμα τοῦ λοιπὸν ἀγαπᾶς νὰ μὲ ὄνειδίσῃς, πρέπει ν' ἀκούσω, καὶ δημοσίευσης νὰ μὲ παιδεύσῃς, πρέπει νὰ ὑποφέρω. 'Αλλ' ἡ ψυχή μου εἶναι ἀκαταδάμαστος· καὶ ἂν ἀποκριθῶ εἰς τὰ ὄνείδη σου, πρέπει ν' ἀποκριθῶ ὡς ἐλεύθερος.

ΑΛΕΞ. Λάλει ἐλευθέρως. Μὴ γένοιτο νὰ ὠφεληθῶ ἐγὼ ἀπὸ τὴν δύναμίν μου, ὥστε νὰ δεσμεύσω τὴν γλῶσσαν οἵουδιπποτε.

ΛΗΣΤΗΣ. Λοιπὸν εἰς τὴν ἔρωτησίν σου ἀποκρίνομαι διὰ ἄλλης ἔρωτήσεως. Πῶς ἐπέρασες τὴν ζωήν;

ΑΛΕΞ. Ως ἡρως. Τὴν Φήμην ἔρωτησε, καὶ αὐτὴ θέλει σὲ εἰπεῖν. Μεταξὺ τῶν ἀνδρείων ὑπῆρξα ὁ ἀνδρειότατος· μεταξὺ τῶν κυριάρχων, ὁ εὐγενέστατος· μεταξὺ τῶν δορικτητόρων, ὁ κραταιότατος.

ΛΗΣΤΗΣ. Μήπως δὲν διαλαλεῖ καὶ τὰς ἴδικάς μου ἀνδραγαθίας ἡ Φήμη; Ὑπῆρξε ποτὲ τολμηρότερος ὀπλαρχηγὸς ἀνδρειοτέρας συμμορίας; Ὑπῆρξε ποτὲ, — ἀλλὰ δὲν καταδέχομαι νὰ καυχηθῶ. Σὺ αὐτὸς γνωρίζεις δικαίωμα τοῦ τόπου σου;

ΑΛΕΞ. Μ' δλα ταῦτα, τί εἶσαι παρὰ ληστής, — χαμερπής, ἄτιμος ληστής;

ΛΗΣΤΗΣ. 'Αλλ' ὁ δορικτήτωρ τί τάχα εἶναι; Καὶ σὺ δὲν πειρῆθες τὴν γῆν ὡς κακόν τι δαιμόνιον, μαραίνων τοὺς ὥραιούς καρπούς τῆς εἰρήνης καὶ τῆς βιομηχανίας· ἄρπαξων, λεηλατῶν, φονεύων, ἀνόμως, ἀδίκως, μόνον πρὸς εὐχαρίστησιν τῆς ἀπλήστου φιλαρχίας σου; Πᾶν δικαίωμα τοῦ τόπου σου εἶναι ἀκατότον διπαδούς, σὺ ἔκαμες εἰς ὀλόκληρα ἔθνη μέσα σε τὰς ἴδιας χιλιάδων. *Αν ἐγὼ ἀπεγύμνωσα ἐν τῷ πόλεμον, σὺ κατηφάνισες βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας. *Αν ἐγὼ ἔκαυσα ὀλίγας κώμας, σὺ κατηρήμωσες τὰς πλέον εὐδαιμόνας βασιλείας καὶ πόλεις τοῦ κόσμου. Εἰς τί λοιπὸν ἡ διαφορὰ, ἔκτος διτὶ σὺ, βασιλεὺς γεννηθεὶς, ἡξιώθης νὰ γένης ἀνώτερος ληστής ἐμοῦ τοῦ ἴδιωτου;

ΑΛΕΞ. 'Αλλ' ἀν τῆραστα ὡς βασιλεὺς, ἔδωκα καὶ ὡς βασιλεύς. *Αν κατέστρεψα κράτη, ἐθεμελίωσα μεγαλύτερα. Περιέθαλψα τὰς τέχνας, τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν φιλοσοφίαν.

ΛΗΣΤΗΣ. Καὶ ἐγὼ ἀλυπήτως ἔδιδον εἰς τοὺς πτωχοὺς δικαίωμα τῶν πλουσίων. Συνέστησα τάξιν καὶ πειθαρχίαν μεταξὺ τῶν ἀγριωτάτων, καὶ πάντοτε ὑπῆρξα ὁ προστάτης τῶν καταδυναστευομένων. Τῷοντι περὶ τῆς φιλοσοφίας, τὴν ὁποίαν ἀνέφερες, δὲν γνωρίζω τίποτε· ἀλλὰ πιστεύω διτὶ οὐδὲ εἰς ἐμὲ οὐδὲ εἰς σὲ εἶναι δυνατὸν ν' ἀποζημιώσωμεν τὸν κόσμον δι' ὅσα κακὰ τὸν ἐπροξενήσαμεν.

ΑΛΕΞ. 'Αρκεῖ. Άφαιρέσετε τὰς ἀλύσεις του, καὶ καλῶς αὐτὸν περιποιηθῆτε. Τόσον λοιπὸν ὅμοιάζομεν! 'Ο 'Αλέξανδρος ληστής! Νὰ τὸ σκεφθῶ.

Η ΚΟΥΡΔΙΣΤΑΝ ΚΑΙ ΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΑΥΤΗΣ.

Η ΚΟΥΡΔΙΣΤΑΝ εἶναι χώρα μεσόγειος, κειμένη μεταξὺ Περσίας καὶ Τουρκίας, καὶ συνορεύουσα πρὸς ἄρκτον μὲ τὴν Ἀρμενίαν, πρὸς δυσμάς μὲ τὸν ποταμὸν Τίγριν, πρὸς ἀνατολὰς μὲ τὰς πεδιάδας τῶν Περσικῶν ἐπαρχιῶν Ἰράκ καὶ Ἀδερβιγάν, πρὸς δὲ νότον μὲ τὴν Τουρκικὴν ἐπαρχίαν τοῦ Βαγδατίου. Ἡ ἐν τοῖς ὄροίς τούτοις περιοχὴ εἶναι ἡ κυρίως λεγομένη Κουρδιστάν· ἀλλὰ φυλαὶ τινες Κούρδων εὑρίσκονται διεσκορπισμέναι εἰς πολὺ εύρυχωροτέραν ἔκτασιν. Τὸ γενικὸν πρόσωπον τοῦ τόπου εὐκόλως περιγράφεται. Εἶναι σχεδὸν ἀτελύτητον σύμπλεγμα μικρῶν ὄρέων, μὲ σειράς ὑψηλοτέρας τῆς δικεῖσε, αἴτινες ἔχουν ὄροπέδια ἐπὶ τῶν κορυφῶν, εἰς διρμύτατον ὑποκείμενα ψύχος.

Τὸ κυριώτερον χαρακτηριστικὸν τῶν Κούρδων εἶναι ἡ ἀνεξαρτησία, τὴν ὁποίαν διετήρησαν εἰς διάστημα εἰκοσιτριῶν ἔκατονταετηρίδων. Ἐπὶ Ξενοφῶντος, ὁ ὁποῖος ὄνομάζει αὐτὸὺς Καρδούχους, ἡσαν πολεμικὸν ἔθνος, μηδὲ ποκείμενον εἰς τὸν βασιλέα· ἀπαραλλάκτως δὲ τοιοῦτοι εἶναι καὶ τὴν σήμερον. Διότι, ἀν καὶ οἱ ὄρεινοι αὐτῶν ἀρχηγοὶ ἀναγνωρίζωσιν ὡς ἐπιτοπλεῖστον τὴν ἔξουσίαν κυριάρχου τινὸς, οὐδέποτε δύμας συγχωροῦσιν αὐτὸν νὰ ἐπεμβῇ εἰς τὰ ἔσωτερικὰ τοῦ τόπου των. Τὰ σύνορα τῆς Τουρκίας καὶ Περσίας κατέχοντες, διολογοῦσι πολιτικὴν πίστιν οἱ μὲν εἰς τὸν τῆς πρώτης, οἱ δὲ εἰς τὸν τῆς δευτέρας αὐτοκράτορα. Τὰ νότια καὶ δυτικὰ μέρη ἐπαγγέλλονται ὑποταγὴν εἰς τὸ Τουρκικὸν κράτος, τὰ δὲ βορειότερα καὶ ἀνατολικώτερα δέχονται ὡς προστάτην τὸν βασιλέα τῆς Περσίας. Ὁ 'Οθωμανὸς Σουλτάνος, μηδὲ δυνάμενος νὰ φορολογῇ καὶ στρατολογῇ ὡς ὁ Πέρσης εἰς τὰ μακρινὰ ἔκεινα μέρη, χαίρεται κατὰ συνέπειαν τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ἀνωφέλους ταύτης ὑποταγῆς.

Οι Κούρδοι ποτὲ δὲν συνηνώθησαν ὑπὸ ἕνα μόνον ἀρχηγόν· ἀλλ' ὁ πρῶτος ἐκάστης φυλῆς ἐνεργεῖ δλα τὰ ποταμούς τοῦ τόπου τοῦ ιερού τοῦ Αρδελάν, μεγάλης ἐπαρχίας εἰς τὴν Περσικὴν Καρδούχιαν. "Ο τόπος μου," νὰ μεταχειρισθῶ τὰς ἴδιας αὐτοῦ λέξεις, διτὶ συνωμίλει μετὰ τοῦ Ἀγγλου περιηγητοῦ Ιωάννου Μαλκόλμου τὸ 1810, "ὑπερβαίνει διακόσια μίλια κατὰ τὸ μῆκος, καὶ σχεδὸν ἀλλὰ τόσα κατὰ τὸ πλάτος.